

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 21

Vydána dne 15. května 1963

Cena 60 hal.

OBSÁH:

37. Vyhláška ministerstva zemědělství, lesního a vodního hospodářství o ochraně včel, vod a ryb při hubení škůdců rostlin chemickými prostředky
Oznámení o vydání obecných právních předpisů

37

VYHLÁŠKA

ministerstva zemědělství, lesního a vodního hospodářství

ze dne 5. května 1963

o ochraně včel, vod a ryb při hubení škůdců rostlin chemickými prostředky

Ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství stanoví v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady podle § 26 odst. 1 zákona č. 188/1950 Sb., o zdokonalení rostlinné výroby, a podle § 38 odst. 2 zákona č. 11/1955 Sb., o vodním hospodářství, ve znění zákona č. 12/1959 Sb.:

§ 1

Úvodní ustanovení

Tato vyhláška upravuje ochranu včel, vod a ryb při hubení škůdců a plevelů a potírání chorob rostlin chemickými prostředky, prováděném postřikem, poprášením, aerosolováním a zamížováním (dále jen „hubení škůdců“) porostů zemědělských plodin, stromů a keřů.

Ochrana včel

§ 2

(¹) Chemické prostředky používané k hubení škůdců se dělí vzhledem k účinku, který mají na včely, na tři skupiny:

- a) prostředky jedovaté,
- b) prostředky škodlivé,
- c) prostředky relativně neškodné.

(²) Seznam chemických prostředků používaných v současné době a jejich rozdělení podle škodlivosti je uveden v příloze č. 1.

(³) Porosty zemědělských plodin, stromy a keře se dělí na porosty, stromy a keře v době květu včelami navštěvované a nenavštěvované (příloha č. 2).

(⁴) Porost zemědělských plodin se považuje za kvetoucí, jsou-li na jeho jednom čtverečním metru průměrně více než dvě kvetoucí rostliny navštěvované včelami.

§ 3

Hubení škůdců jedovatými prostředky se nesmí provádět

- a) na kvetoucích porostech zemědělských plodin navštěvovaných včelami, s výjimkou hrachu a pelušky,

- b) na kvetoucích stromech a keřích navštěvovaných včelami,
- c) na kvetoucích porostech hrachu a pelušky v době, kdy včely létají.

§ 4

Hubení škůdců škodlivými prostředky se nesmí provádět v době, kdy včely létají

- a) na kvetoucích porostech zemědělských plodin navštěvovaných včelami včetně hrachu a pelušky,
- b) na kvetoucích stromech a keřích navštěvovaných včelami.

§ 5

Hubení škůdců prostředky neškodnými je dovoleno i v době, kdy včely létají, pokud byly dodrženy předepsané koncentrace, dávky a způsob použití těchto prostředků.

§ 6

[¹] Hubení škůdců prostředky jedovatými, pokud je podle této vyhlášky dovoleno, smí být prováděno jen v takové vzdálenosti od kvetoucích porostů zemědělských plodin, kvetoucích stromů a keřů navštěvovaných včelami nebo od stanoviště včelstev, která při způsobu hubení, druhu chemického a mechanizačního prostředku a při síle a směru větru zaručuje, že použité prostředky na ně nedopadnou. Při hubení škůdců prostředky škodlivými musí být uvedená vzdálenost dodržena, provádí-li se hubení škůdců v době, kdy včely létají.

[²] Hubit škůdce na porostech zemědělských plodin pod kvetoucími stromy je dovoleno

- a) jedovatými prostředky jen takovým způsobem, který vylučuje zanesení těchto prostředků na květy stromů,
- b) škodlivými prostředky takovým způsobem, který vylučuje jejich zanesení na květy stromů v době, kdy včely létají.

§ 7

[¹] Jestliže je nutno provést hubení škůdců na porostu zemědělských plodin, který se považuje za kvetoucí, protože na jednom čtverečním mětru jsou průměrně více než dvě kvetoucí rostliny navštěvované včelami (§ 2 odst. 4), nepatřící do porostu zemědělských plodin (např. plevele), je uživatel pozemku povinen tyto rostliny před hubením škůdců odstranit, pokud to povaha porostu dovoluje. Toto ustanovení platí také tehdy, jde-li o porost zemědělských plodin, který tvoří podkulturu stromů.

[²] Seznam nejvíce se vyskytujících plevelů navštěvovaných včelami je uveden v příloze č. 3.

§ 8

[¹] Chovatelé včel jsou povinni každoročně do 25. března oznámit místnímu národnímu výboru, a to popřípadě prostřednictvím důvěrníka Československého svazu včelařů, trvalá stanoviště včelstev. Stejným způsobem ohlásí chovatelé včel kočovná stanoviště včelstev jednak místnímu národnímu výboru dosavadních stanovišť včelstev, jednak místnímu národnímu výboru, do jehož obvodu mají být včelstva přemístěna: oznámení je nutno učinit alespoň 10 dnů před přemístěním a připojí se k němu, pokud včelstva nejsou umístěna v zastavených částech obce, jednoduchý situační náčrtek s označením umístění stanoviště včelstev.

[²] Chovatelé včel jsou povinni při hubení škůdců upozornit vhodným způsobem na stanoviště včelstev, pokud včelstva nejsou umístěna v zastavených částech obce, např. vyvěšením žlutého rovnostranného trojúhelníka o délce strany 1 m ve vertikální poloze.

§ 9

Před každým hubením škůdců prostředky jedovatými nebo škodlivými jsou organizace, popřípadě uživatel pozemku provádějící hubení škůdců (dále jen „ošetřovatel porostů“) povinni opatřit si u místního národního výboru údaje o umístění stanovišť včelstev.

§ 10

Zjistí-li chovatel včel, že došlo v důsledku hubení škůdců k uhynutí včel, oznámí to místnímu národnímu výboru. Místní národní výbor je povinen neprodleně, nejdéle pak do 48 hodin od hlášení uhynutí včel zjistit rozsah uhynutí včel, dobu hubení škůdců, způsob, jehož bylo použito při hubení, popřípadě dávku a koncentraci použitého chemického prostředku, podle možnosti též rozsah škody. Na vyzvání místního národního výboru se zjišťování zúčastní chovatel včel, ošetřovatel porostů, popřípadě veterinář okresního veterinárního zařízení, zástupce okresního národního výboru, zástupce Československého svazu včelařů. O výsledku zjištění pořídí místní národní výbor zápis, jehož opis odešle spolu se vzorkem uhynulých včel ve váze asi 60 g, tj. asi 500 kusů a vzorkem ošetřeného porostu Výzkumnému ústavu včelařskému v Dole p. Libčice nad Vltavou (na Slovensku Ústřednímu státnímu veterinárnímu ústavu — pobočce v Bratislavě) k vyšetření příčiny uhynutí včel.

§ 11

Ustanovení § 3 a 4 nepatří při hubení škůdců v místech, kde nejbližší stanoviště včelstev je vzdáleno nejméně 5 km od místa hubení.

§ 12

Je-li třeba, aby v zájmu společnosti bylo hubení škůdců provedeno jedovatými nebo škodlivými

prostředky na kvetoucích porostech zemědělských plodin, stromech a keřích, a to i popřípadě v době, kdy včely létají, může okresní národní výbor povolit výjimku z ustanovení § 3 a 4, a to buď na žádost uživatele pozemku nebo z vlastního uvážení, popřípadě na příkaz jiného orgánu. Okresní národní výbor neprodleně oznámí povolení výjimky místnímu národnímu výboru, v jehož obvodu se mají škůdci hubit, jakož i místním národním výborům sousedních obcí. Místní národní výbor vyrozumí o povolení výjimky chovatele včel a uživatele pozemku, a to nejpozději 24 hodiny před hubením škůdců a projedná s nimi dostupná opatření k ochraně včel (např. uzavření včelstev na 3 hodiny, vyvezení včelstev), která jsou chovatelé včel povinni učinit.

⁽¹⁾ Došlo-li k hubení škůdců v důsledku povolení výjimky podle odstavce 1 k uhynutí včel, může okresní národní výbor poskytnout příspěvek k úhradě nebo zmírnění škod způsobených uhynutím včel chovatelům včel, kteří učinili opatření podle odstavce 1.

Ochrana vod a ryb

§ 13

⁽¹⁾ Z hlediska ochrany vod a ryb pokládají se za škodlivé všechny chemické prostředky používané k hubení škůdců.

⁽²⁾ Hubení škůdců nesmí se provádět v pásmech hygienické ochrany zdrojů pitné vody 1. a 2. stupně a povrchových zdrojů pitné vody 1. stupně.*)

⁽³⁾ V ochranných pásmech 1. stupně pro přírodní léčivé zdroje a zdroje minerálních vod stoiních, jakož i v užších prozatímních ochranných pásmech pro tyto zdroje, smí být hubení škůdců prováděno pouze se souhlasem Inspektorátu pro ochranu přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů.**)

⁽⁴⁾ Mimo ochranná pásma uvedená v odstavcích 2 a 3 smí se hubení škůdců provádět jen v takové vzdálenosti od břehů tekoucích vod, rybníků, popřípadě jiných vodních ploch (dále jen „vody“) a od ochranných pásem uvedených v odstavcích 2 a 3, která při způsobu hubení škůdců, druhu mechanizačního prostředku a při síle a směru větru a členitosti terénu zaručuje, že chemické prostředky nedopadnou na břehy a hladinu vod, popřípadě do ochranných pásem uvedených v odstavcích 2 a 3.

⁽⁵⁾ Před každým hubením škůdců je ošetřovatel porostů povinen opatřit si u místního národního výboru údaje o ochranných pásmech uvedených v odstavcích 2 a 3 a zjistit polohu vod.

§ 14

Zjistí-li rybářský hospodář nebo uživatel rybníka, že došlo k uhynutí ryb v důsledku hubení škůdců, je povinen oznámit to místnímu národnímu výboru. Místní národní výbor přešetří neprodleně v součinnosti s rybářským hospodářem nebo uživatelem rybníka, ošetřovatelem porostů a vodohospodářským orgánem, popřípadě okresním hygienikem rozsah škody, k níž došlo, dobu hubení škůdců, druh, dávku a koncentraci chemických prostředků, jakož i způsob jejich použití. O výsledku zjištění pořídí místní národní výbor zápis; opis zápisu a alespoň 5 kusů uhynulých ryb, vzorek ošetřeného porostu a 1 až 2 litry znečištěné vody odešle Výzkumnému ústavu rybářskému a hydrobiologickému ve Vodňanech nebo jeho pracovištěm***) a 1 až 2 litry znečištěné vody a vzorek ošetřeného porostu Krajskému vodohospodářskému rozvojevému a investičnímu středisku ke zjištění příčin uhynutí ryb.

Společná a závěrečná ustanovení

§ 15

⁽¹⁾ Hubení škůdců z letadel chemickými prostředky jedovatými nebo škodlivými musí organizace zajišťující takové ošetření porostů oznámit nejméně 24 hodin předem místnímu národnímu výboru, v jehož obvodu mají být škůdci hubeni, jakož i místním národním výborům v sousedních obcích. Místní národní výbor vyhlásí v těchto obcích včas, nejpozději však do 18 hodin předchozího dne, den a hodinu hubení škůdců z letadla.

⁽²⁾ Organizace (odstavec 1) zakreslí stanoviště včelstev, ochranná pásma uvedená v § 13 v odstavcích 2 a 3 a břehy vod do orientační mapy pro letce.

⁽³⁾ Při hubení škůdců z letadla jsou chovatelé včel povinni upozornit vhodným způsobem na stanoviště včelstev, pokud včelstva nejsou umístěna v zastavěných částech obce, např. vyvěšením žlutého rovnostranného trojúhelníka o délce strany 1 m v horizontální poloze. Stejným způsobem označí ošetřovatel porostů s uživatelem vodního zdroje hranici ochranného pásma uvedeného v § 13 odstavcích 2 a 3.

*) Nařízení ministra zdravotnictví č. 87/1953 Sb., o hygienické a protiepidemické ochraně vody.

**) Zákon č. 43/1955 Sb., o československých lázních a zřídlech.

***) Výzkumný ústav rybářský a hydrobiologický ve Vodňanech pro obvod kraje Jihočeského a Západočeského, Výzkumný ústav rybářský a hydrobiologický — pracoviště pro nemoci ryb a znečišťování vod, Praha — pro obvod kraje Středočeského, Severočeského a Východočeského,

Výzkumný ústav rybářský a hydrobiologický — pracoviště Ostrava — pro obvod kraje Severomoravského,

Výzkumný ústav rybářský a hydrobiologický — výzkumná stanice rybářská Hodonín — pro obvod kraje Jihomoravského,

Výzkumný ústav rybářský a hydrobiologický — pracoviště Bratislava — pro všechny kraje na Slovensku.

§ 16

Na obalech chemických prostředků dávaných výrobcem nebo dovozcem do oběhu po účinnosti této vyhlášky musí být vyznačeno, zda jde o prostředek jedovatý, škodlivý či neškodný.

§ 17

[¹] Pokud předpisy o hospodaření s obaly při oběhu zboží nestanoví něco jiného, musí být obaly od chemických prostředků a zbytky chemických prostředků z místa hubení škůdců odstraněny a zničeny (spáleny, zakopány apod.). Obaly a zbytky chemických prostředků nesmějí být vyhazovány do vod a studní ani zneškodňovány v jejich blízkosti.

[²] Stroje, nářadí, ochranné pomůcky použité k hubení škůdců, jakož i dopravní prostředky a za-

řízení, určené k dopravě chemických prostředků, nesmějí být omývány ani vyplachovány ve vodách ani na místech, odkud by do nich mohly být spláchnuty.

§ 18

Ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství může povolit z důležitých důvodů v jednotlivých případech z ustanovení této vyhlášky výjimky, pokud nejde o ustanovení § 3 a 4.

§ 19

Zrušuje se vyhláška č. 79 1957 Č. l., o ochraně včel při hubení škůdců rostlin chemickými prostředky.

§ 20

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

Krutina v. r.

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 37/1963 Sb.

S E Z N A M

chemických prostředků používaných v současné době k hubení škůdců a jejich rozdělení podle škodlivosti

Chemické prostředky	Název přípravku
A. Včelám jedovaté:	
Aldrin	Superaldrin
Arseničnan olovnatý	Arsokol
Arseničnan vápenatý	Aredyn
DDT	Dynocid, Dynol, Dykol, aerosol DDT
Diazinon*)	
Dieldrin	Alvit, Dieidrex
Dinitro-ortho-kresol	Nitrosan, Rafex, Arborol, Arborol AC, aj.
DNBP	BNP 20, Dinoseb
HCH, Lindan	Gamacid, Gamadyn, Lidykol, Gamaryi, aerosol DL, aerosol HCH aj.
Endrin*)	
Heptachlor**)	
Isolan*)	
Malathion	Fosfothion, Arafosfothion
Parathion	Wofatox
B. Včelám škodlivé:	
Akarition (Trition)*)	
CIPC	Prevenol, Liro CIPC
2, 4-D	Agrion aj.
2, 4-DB	Legumex D
Demeton	Systox
Dimefox	Terra Sytam.
Dipterex	Soldep, Agrodep
MCPA	Dikotex
MCPB	Legumex M
Phosdrin*)	
Rogor**)	
Nikotin	Nikotan, Floron
2, 4, 5-T**)	
TCA*)	
Thiomethon	Intration, Intrasol, Ekatin

*) Název přípravku je t. č. shodný s názvem účinné látky.

**) Přípravek na bázi této látky se u nás dosud nevyrábí ani nedováží.

Chemické prostředky

Název přípravku

C. Včelám relativně neškodné:

Atrazin	Zeazin, Atrazin
Brestan*)	
Captan**)	
Karathane*)	
PCPBS**)	
Simazin*)	
TMTD	Heryl, Hermal, Hermal L
Tedion*)	
Toxafen	Melipax, Toxafen 10
Thiodan*)	
Zineb	Novozir N aj.
Ziram	Novozir L, Ziramín
přípravky na bázi mědi a síry	Kuprikol, Niroxyd, Sulkol, Sulka, Polybarit, síra Sfínx aj.

*) Název přípravku je t. č. shodný s názvem účinné látky.

**) Přípravek na bázi této látky se u nás dosud nevyrábí ani nedováží.

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 37/1963 Sb.

S E Z N A M**zemědělských plodin, stromů a keřů navštěvovaných včelami**

Přícniny	Olejniny	Stromy a keře
bob	slunečnice	meruňka
jetel bílý	hořčice	broskvoň
jetel švédský	řepka olejná	třešeň
jetel červený	řepice	višeň
vičenec	saflor	švestka
vojtěška setá	len	jabloň
vojtěška písečná	mák setý	hrušeň
vikev setá		maliník
vikev hunatá	Zelenina	rybač
vikev panonská	okurka	srstka
pohanka	dýně	kdoale
svazenka	tykev	mandloň
tolice dětelová	kapusta*)	kaštan jedlý
hrách	cibule*)	ořešák
peluška	květák*)	trnovník akát
	řepa cukrovka*)	jírovec
	řepa krmná*)	hlohy*)
		krušina
		pámelník

*) pouze na semena.

Za kvetoucí stromy a keře se považují též stromy a keře navštěvované včelami v době výskytu medovice

smrk	javor	bříza
jedle	lípa	olše
borovice	osika	topol
modřín	buk	jilm
duh	líška	jeřáb
vrba	habr	trnka

Příloha č. 3 k vyhlášce č. 37/1963 Sb.

S E Z N A M

nejvíce se vyskytujících plevelů navštěvovaných včelami

bodlák*)	kopretina	pomněnka rolní
čekanka obecná	konopice*)	pryskyřník rolní
čičorka pestrá	koukol polní	prýšec*)
černucha rolní	křez*)	rdesno*)
černýš polní	lnice	ředkev ohnice
čistec*)	violka trojbarevná rolní	vesnovka
hadinec obecný	mák vlčí	rozrazil*)
heřmánek pravý	máta rolní	rýt*)
hlaváček*)	mateřídouška tymián	sléz*)
hluchavka*)	merlík*)	smetánka*)
hořčice*)	mléč polní	starček*)
hořinka východní	osívka jarní	svízeľ*)
hrachor*)	kokoška-pastuší tobolka	svlačec rolní
chrpa*)	penízek rolní	škarda*)
jetel*)	pcháč*)	tolice dětelová
kakost*)	pohanka svlačcovitá	vikev*)
kokotice*)	pěfour malokvětý	zemědým*)
komonice*)	podběl léčivý	

*) — všechny druhy.

OZNÁMENÍ O VYDÁNÍ OBECNÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Hlavní hygienik ČSSR

ve spolupráci se zúčastněnými ústředními orgány vydal podle § 5 odst. 1 č. 1 zákona č. 4/1952 Sb., o hygienické a protiepidemické péči, výnosem ze dne 14. 3. 1963, čj. HE-325-7. 3. 1963

Směrnice o opatřeních k zabezpečení hygienické ochrany ovzduší před průmyslovými exhalacemi. Směrnice ukládají okresním, popř. krajským hygienikům zavést ve spolupráci s vedoucími podniků a závodů evidenci zdrojů průmyslových škodlivin vypouštěných do ovzduší, zjistit nejvhodnější opatření k zamezení nebo k podstatnému omezení exhalací a po projednání uložit jejich realizaci.

V příloze směrnic jsou uvedeny směrné hodnoty přípustných úletů škodlivin z různých průmyslových zdrojů.

Směrnice byly vydány ve sbírce „Hygienické předpisy“, pod poř. č. 29/1963 a lze je koupit v prodejně n. p. Kniha v Praze 2-Nové Město, Lípová 6. Do směrnic lze nahlédnout u krajských a okresních hygieniků.